

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Beosztás: Mihály-utca 17. b. sz. (Földm. int.).
Kiadóhivatal:
Vakár könyv- és papírkereskedése Csikszereidán,
bőve a hirdetések és előfizetési díjak küldéséért.
Megjelenik minden vasárnap.

Felolvasó szerkesztő: Dr. ÉLTHES GYULA.
Laptalajdonos: VAKÁR L.

Előfizetési ár: Egész évre 48 Lei. (Külföldre 60 L.)
Félévre 24 Lei. Negyedévre 12 Lei. Egyes száma 1 L.
Készíratok nem adtnak vissza.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítatnak

Ima a percenthez.

Az elérhetetlen kamatláb.

Pogány dolognak ne vételessék, hogy az imádságot a megfoghatatlan hatalomhoz, a kamatlábhöz intézzük.

Aviatikusokkal versengve csináltad a magassági rekordodat, ó kamatláb. Aselőtt nem mentél feljebb a hétnél, a nyolcnál, a háború alatt pedig elérték a te árnyékot borító szárnyaid a tizenkettőt, sőt a hegyes vidéken, a kisebb völgyek között, eljutottál a tizenötig és tizenhétig. Legújabbban most harminc és negyvenen állsz anélkül, hogy valaki téged azért uszorásnak merne csufolni.

Nem vádolunk azért érdemes Percentum. Ha voltak is, akik a maguk önző érdekéből hajazoltak magasra, — a természet rendje hozta magával a te emelkedésedet és tartós magasban maradásodat. Jöttek a háborúk, a homokra épített paloták és intézmények összeomlása s a háborúk füstjétől, a romok felazáló porától neked feljebb-feljebb kellett emelkedni. De most elég volt, szállj le ó Kamatláb, szállj le. Ha leaszallas, munkát kap a munkátlan, itthon maradhat, aki már kivándorolni készül, eladható lesz az eladatlan portéka, anyag, jobb ára lesz a bornak, buzának, föl-asabadulnak a fiókba sárt életrehivatott tervek, kisebb lesz a drágaság, nem kell megtagadni az élhető segínyt a kultúrától, a könyvrőlétességtől, a művészet-től, a nőktől, épülhetnek a kórházak, az iskolák, a gyárak, a menedékhelyek, illemhelyek és így tovább.

Szállj le, ó Kamatláb, minél mélyebbre. Emlékezz vissza a régi időkre, demok-rata voltodra, amikor nem volt sérelem a méltóságodon az sem, hogy három és feles voltál. Miért ne térhetne vissza egyszer ez a ma alig elképzelhető kor? A bank-tálcások osóvállják a fejüket és azt mondják, sohase lessz az az többé. Soha? Hiaszen a mai negyven percent a bizonyága annak, hogy a kamatlábok életében az elképzelhetetlenek szoktak bekövetkezni. Tudjuk, hogy ilyen hirtelen zuhanás veszélyeztetné a te épségedet, meg azokat, akik a te magasra emelkedett szárnyaidra ülnek és ott is jól érzik magukat. De szállj, szállj fokosatosan, de tartósan, egyre biztos szándékkal, a nagy király mondását követő elhatározással: „azt akarom, hogy minden parasztnak olcsó jelzalogkölcsön rotyogjon a faszékában”!

A keleti ember imádságában husvét-kör harmatért, sátoros ünnepekor pedig

esőért könyörgött. De onnól is többet tesz, nagyobbat jelent, amiért a másnak szorultságába jutott embere könyörög, Kamatláb, a te nagy végleges leszállásodért.

Az új középiskola.

A osikvármegyei szülők figyelmébe.

A napi sajtóban erős visszhangot keltett, de a Csiki Lapok olvasóit is mélyen érdekli az a művelődéstörténeti mozzanat, hogy az erdélyi magyar vallásfelekezetek vezetősége a gimnázium szervezetének átalakítását vagyis a középfokú iskolák tantervének egyetemesével az egységes középiskola megalkotását nem csak tervezi, hanem közös tanácskozásban el is határozta.

Az egységesítés gondolata nem új. A külföldön több mint félszáz, nálunk mintegy huszöt éves múltja van. A társadalom régóta suttozza, a szakfolyóiratok évtizedekig tárgyalták, hogy a gimnázium négyszázéves latinos-és görögös tantervével az élet gyakorlati céljaitól távol marad; a polgári iskola a növénydeket szakutcaiba viszi; a reáliskola pedig a magyarság, különösen pedig a székelység hajlamának nem felelt meg. A reáliskola ugyanis Gyergyószentmiklóson csak egy pár évig álltott fenn (1868—1872); Székelyudvarhelyen pedig a magyar kormány 1872-től 1916-ig ösztöndíjakkal és szépen felszerelt internátussal is alig volt képes fenntartani. Ez a három faj-tájú középiskola ugy elszigetelte magát, hogy egyikből a másikba csak különbözőzeti vizsgákkal lehetett átépni.

Tehát nem annyira tudományos cél, mint inkább gyakorlati szükség érlelte meg az egységesítés eszméjét, hogy t. i. az iskoláztatást megkönnyítse, a szülők gondját csökkentse és mindhárom iskolát az idők követelményeihez képest az élethez közelebb segítse.

Az új tanterv kész és az 1921—22. tanévben már életbe is lép.

Az új középiskola alsó és felső tagozatra oszlik. Az alsó tagozatban (I—IV. osztályban) a gimnázium és polgári iskola tanterve egyesül. Latin nyelv helyett vegytant, közgazdaságtant, jogi ismereteket és egészségtant tanulnak. A felső tagozat (V—VIII. osztály) gimnáziumi és reálszakokra oszlik, amelyek között hajlama és tehetsége szerint választ a tanuló.

A francia nyelv mindkét szakon kötelező, de a görög nyelvet a VI—VIII. osztályban csak azoknak adják elő, akik azt kívánják. A felső tagozat tantárgyal sorozatát kiegészíti a gazdasági és politikai földrajz.

A leányokra vonatkozó kedvezmény, hogy t. i. rendes tanulókkal beiratkozhatnak, a jövő tanévben is megmarad.

A polgári iskola IV. osztályát jeles és jó sikerrel végzett növendékek a gimnázium V. osztályába minden vizsga nélkül felvehetők. A kik a gimnázium I—IV. osztályában a latin nyelvből s a polgári iskolában a francia nyelvből kaptak elégtelen osztályzatot, annak kijavítására nem kötelesek. A tanuló kívánságára azonban a javító vizsgákat megtartandó.

A polgári iskola IV. osztályából elégséges bizonyítvánnyal jelentkező tanuló felvétele fölött a tanári kar határoz.

Hogy az egységesített középiskola iránt az érdeklődés milyen arányban nyilvánul, arra nézve a főtanhatóság még a tanév megkezdése előtt tájékozódni kíván.

Ebből a célból a tanulók beírását augusztus 3. 4. és 5. napjain megtartjuk.

A beiratkozásnál a tanulók lefizetik az első félévi iskolai díjakat és pedig az I—IV. osztályba lépők 270 leu-t, az V—VIII. osztályba lépők pedig 510 leu-t.

Akik elmaradásukat kellőleg igazolni tudják, azok szeptember 1. 2. és 3. napjain is beiratkozhatnak.

Kassai Lajos, főgimn. igazgató.

Megint mentik a székelyeket.

Aknamunkák a láthatáron.

Csikszereida, Jul. 22.

A székelység és a Romániához csatolt magyarság mint egy ember sereglett a megalakult Magyar Szövetség kibontott zászlója alá, lélekemelő fenséggel dokumentálva ezzel, hogy nyíltan, felemelt fővel kíván résztvenni az államéletben.

El voltunk és el vagyunk készülve, hogy a Magyar Szövetséget nemcsak kívülről, hanem belülről is fogják támadások érni.

Az első támadás a Magyar Szövetséget a román sajtó részéről érte, mely éltönten tárgyalja a Szövetség megalakulását s nagy rosszakarattal azzal igyekszik megvádolni, hogy a romániai magyarság aservezkedésével államellenes cselekedetet követett el. Azért rosszul indultu támadás a román sajtó magatartása, mert éppen a román sajtó tudja legjobban, hogy a romániai magyarság államellenes cselekedetet nem követhet el nyíltan, emelt fővel s nincs más célja, csupán egyenlő polgárként elhelyezkedni az államéletben és saját erejével kiküzdeni mindazon kisebbségi jogokat, melyeket részére a törvénybe iktatott gyulafehérvári határozatok, a trianoni béke és a párisi külön egyezmény biztosítanak.

Akad a román sajtóban tárgyilagos, józan hang is, de nagyobb részben elfogult és rosszul indultu.

A másik támadás belülről készül a Magyar Szövetség ellen. Részben sértett személyi érdekekből, részben a radikális tőkésök machinációból indulna ki a robbantó aknamunka, mely külön alakulást céloz és el akarja választani a székelyeket a magyarságtól. Jól értesült körök már tudnak arról, hogy Truppel Győző, a levitézlett ex-senator volna megbíva azzal a küldetéssel, hogy a székely vármegyékben kezdje meg robbantó munkáját és a különválásért ígérje be a székelyeknek az egyetemet és autonómiát.

A kutmérgesök azonban ezuttal is csalódnak fognak. A csiki székelység nem ül fel az itt teljesen ismeretlen „Székelyudvarhely” című lap kétségbeesett erőlködéséinek, sem Truppel ur esetleges akciójának.

Mi mindenesetre résen leszünk s figyelemmel várjuk a készülő puccsot!

Hissz nem volna magyar a magyar, ha meg nem enné egymást. Truppel urék bizonyára erre számítanak s ezért csaptak fel újból — annyi sikertelen, meddő kísérlet után — koalíciósintézetnek. (E.)

A csikmezei Magyar Szövetség munkája.

A csikmezei Magyar Szövetség az elmúlt héten terjesztette fel a gyergyóalfalvi polgári iskola épületének rom. kath. polgári iskola csúdjára való bérbeadása iránti kérvényt, melyet a gyergyóalfalvi iskolaazók, egyháztanács, képviselőtestület, közbirtokosság és ezek tagjai, valamint a szülők és polgárok írtak alá 230 aláírással, továbbá a szomszéd Csomafalva község 58 lakosa is.

A kérvény szerint a gyergyóalfalvi polgári iskola 49 éve áll fenn, 1872-ben épült. Azóta folyton szolgálja az oktatás ügyét. A községnek 7000 lakosa van s az iskola a szomszéd Csomafalva községtől 2 kilométer távolságra fekszik, úgy, hogy ezen községből a tanulók gyalog járhatnak az iskolába. Már ezen két község jelentékeny számú tanulót adott eddig az iskolának, de a folyóbbi községektől is számosan látogattak. Az 1919—1920 évre a Conalliu Dirigent az iskolaépületet bérbeadta az egyháznak, a következő tanévre nagy nehézségek között még az egyházközség megtarthatta az iskolát, de a folyó évben a kolozsvári kultuszállamtitkárság azon rendeletet adta ki, hogy az iskola minden felszerelésével a csikmezei tanfelügyelőségnek haladéktalanul átadandó. A kérvényben a megjelölt testületek felszólították, hogy a bérbeadás ellenében a rom. kath. iskola helyiségében helyet adnak az áll. elemi iskolának.

A Magyar Szövetség csikmezei tagozata a Szövetség központi vezetőségéhez terjesztette fel a kérvényt az illetékes hatóságnál való benyújtás és sürgős határozat kieszközölése végett.

Előterjesztést tett továbbá ugyanoda Gál Ferenc volt csikszentmiklósi rom. kath. tanító ügyében, kit 1920. év dec. 18-án alapítványi besugás folytán letartóztattak állam elleni igazgatás miatt s a ki azóta törvényes vizsgálat lefolytatása nélkül Fogarason internálva van. A Magyar Szövetség csikmezei elnöksége átiratban kereste meg a központi elnökséget, hogy tegye meg illetékes helyen megfelelő lépéseket szabadsághelyezés érdekében. Az átirat hivatkozik arra, hogy Groza miniszter Csikszerezdában való tartózkodása alkalmával a törvények uralmának visszaállítását ígérte meg s ezen ígérettel a legteljesebb elintézésben áll az, hogy valakit felévet meghaladó idő óta kihallgatás nélkül fogvatartani lehet s hogy az egyéni szabadság oltalmára alkotott és a román állam által is hatályában fenntartott 1896. XXXIII. törvény cikk rendelkezéseinek teljes felretételével a letartóztatás jogszerségének felülbírálása az ítélőbíró hatásköré alul kivonatik. Reméljük, hogy a felterjesztés meghozza nevezett szabadsághelyezését.

A Magyar Szövetség csikmezei tagozatának elnöksége előtt továbbá panasz tétetett, hogy egyik községben a csendőrök fegyverüket használták hivatalos eljárásuk közben s ennek egy emberélet áldozatul esett. A panasz arra irányult, hogy ezen fegyverhasználatra vonatkozólag szabályszerű vizsgálat ejtessék meg. A beszerzett adatok szerint azonban a törvényes vizsgálat már megejtetett és kétségen kívül áll, hogy az áldozat magatartására vezethető vissza a fegyverhasználat s így nem mutatkozott szüksége annak, hogy a Magyar Szövetség további lépéseket tegyen.

F. hó 22-én dr. Pál Gábor mint a Magyar Szövetség csikmezei tagozatának elnöke és Takács Károly ref. lelkész mint az intéző bizottság tagja megjelentek a helybeli államrendőrség főnöke előtt s előadták, hogy pár nappal előbb a rendőrök és Juon Mihalu rendőrbiztos súlyosan megverték két helybeli iparossegédek. Való ugyan, hogy az iparossegédek ittas állapotban kiabáltak az utcán éjjel s ezzel a közrendet megsavarták, de a posztoló rendőr nem azt tette, hogy igazolásra szólítsa fel, hanem fegyverrel egyiküket megütötte, ami az ilyenkor szokásos szóváltásokat idézte elő. Az iparossegédek eleget tettek a rendőr felhívásának és a rendőrségre mentek, hol többen ütnei-venni kezdték kézzel és bottal, mely bántalmazások folytán az egyiknek a foga is ki-tört. Ezen éjjel fogvatartottak s másnap reggel a rendőrbiztos megjelenve a hivatalban, a rendőr előadása alapján jónak látta többször arcul verni a letartóztatottakat, kiket előző

éjjeltől másnap estig élen-szomjan bezárva tartottak és pénzbüntetésre ítélték. Bár a segédek viselkedése sem volt helyes, sőt ők is büntetendő kihágást követtek el, mégis súlyos sérelem az, ami velük szemben elkövetett, mert csak a törvényben megengedett büntetéssel sújthatók vagy ha súlyosabb cselekményt követtek volna el, úgy a büntető bírósághoz kellett volna ügyüket atenni.

A Magyar Szövetség képviselői az államrendőrség főnökének tudomására hozták ezen mindannyiunkat bántva erő jogtalanságot s a megtorló eljárás bevezetését kérték. Pál Gábor dr. előadta, hogy Juon Mihalu rendőrbiztos, mióta az itteni államrendőrségnél szolgál, rövid idő alatt már sok egyént súlyosan megvert s bár a bántalmazásokat már több ízben panasz tárgyává tette, mégis a szolgálatban meghagyatott, bár hivatalból kellett volna ellene a büntető eljárást is megindítani. Előadta továbbá, hogy a hivatali eljárás közben az ütés-verésekkel elkövetett többszöri hivatali hatalommal való visszaélés megismétlődése miatt a Magyar Szövetség nevében írásbeli feljelentést nyújt be a brassói államügyésznek, a Prefectura Regionala de Politie-hez Brassóban és a helybeli államrendőrségnél, mert lehetetlen, hogy védtelenül és tétlenül tovább lehessen tűrni azt, hogy a közrend felett továbbra is dirigáljon s büntessen az, ki védtelen embereket fegyveres rendőrök jelenlétében bántalmazott. Ezért a bántalmazottaknak és a tanuknak egész sorozatát fogja a büntető bíróság előtt megnevezni, hogy az eddig büntetlenül elkövetett visszaéteseknek egyszer már vége vessék.

Az államrendőrség főnöke azon nyilatkozott tette, hogy a megelőző esetekről tudomása nem volt s kötelességének tartja, hogy a benyújtandó feljelentésről a felettes hatóságnak azonnal jelentést tegyen s egyúttal a rendőrségnek oktatásáról oly irányban fog gondoskodni, hogy hasonló esetek többé elő ne fordulhassanak. A megbeszélés során azt is közölte a Magyar Szövetség képviselői, hogy hasonló rendzavarás vagy kihágás esetén a rendőrség előtt ismert egyének le nem tartóztathatók, hanem a szabályszerű eljárás lefolytatása céljából a rendőrök által csak bejelentendők.

A Magyar Szövetség elnöksége ez uton hívja fel a lakosságot arra, hogy a rendőrségen esetleg még előforduló bántalmazásokat az elnökségnek írásban hozza tudomására, hogy a megtorló eljárás iránt lépéseket teheszen.

S z i n h á z.

Csikszereza, július 22.

Három ünnepi estélye volt e héten a színháznak, a három jutalomjáték avatta azát.

„A csavargó lány” Szécsi Nándornak, a társulat közkedvelt komikusának volt a jutalomjátéka. Zsuffolt nézőtér ünnepelte Szécsit, ki pompás táncáért méltó is volt a tapasa.

Az előadás érdekességét fokozta még Hellwig Ella előnyösen ismert műkedvelő vendégfellépte. Kedvesen játszik s kitűnően táncol, ez volt már régóta a véleményünk s ez ma is. A mindig animóval játszó Légrádi párnak nagy része volt az elért sikerben.

A hétfői előadást Borovszky Oszkár jutalomjátéka avatta ünneppé. Ot ünnepeltek s ő ünnepele. Borovszky, mint operette-boulevard elsőrangú. Hangja gyönyörű, játéka rutinizott és közvetlen. A nézőtér tombolt, mikor kedvencét látta a színpadon. Ez estén talán még jobb volt Borovszky, mint máskor szokott lenni, pedig fokozott igényekkel mentünk a Gróf Rinaldó előadására. Borovszkyt kívül L. Benes Tusi, Légrádi és Gál kapott sok tapsot.

A híres „Fedora” c. dráma Harmati Jolán jutalomjátéka volt. A címszerep Harmati adta megértéssel és nagy ambícióval. Fedora címszerepe a legnehezebbek közé tartozik s színerben. Állandó ellentétes érzelmek összehűzése, tomboló szerelem s a véres bosszúvágy vannak mindig egymással szemben. Harmati Jolán egyik legjobb alakítása volt e szerepben. Borovszky a nem neki való szerepet megjátszotta s így Harmatival együtt osztottak a közönség elismerésében.

Vasárnap „A régi szerető” került színpadra. Gyér nézőtér s még kevesebb elismerés mellett. Szigeti és L. Benes Tusi játéka tökéletes volt.

Kedden az utolsó pillanatban változás történt a műsorban. Corneville harangok helyett a „Doktor ur” ismert vígjáték ment csekély érdeklődés mellett. Az énekszámok botanításáért és kíséretéért Puskás Géza színházi karmester a legnagyobb elismerésre méltó.

A hó végén Szentgyörgyi István vendégszereplése fog remélhetőleg nagy közönséget vonzani a színházba. Az erdélyi magyar színészek nosztora — ki nem régen ünnepelte 80-dik születés napját s 60 éves esztendőjében való szereplését Kolosváron —

számíthat a legmelegebb fogadtatásra Csikszereza közönségétől.

A színházi iroda közleményei: Hétfőn (július 25-én) Gál Sándor jutalomjátékánál a Favorit nagy táncos operette újdonság került színpadra. Ez a kedves, szimpatikus művész-ember igazán megérdemli, hogy közönségünk méltányolja az igaz tehetséget, zsuffolt házzal honorálja a megérdemelt művészetét.

Kedden (július 26-án) a szezon legnagyobb slager dráma újdonsága került bemutatásra színészeink által, a Szerelm vására. Ez a nagyszabású amerikai detektiv dráma oly nagy port vert fel a dráma irodalomban, hogy igazán a legnagyobb érdeklődéssel várjuk a bemutatót. Borovszky Oszkár és Harmati Jolán játsszák a darab főszerepét.

Szerdán (július 27-én) a társulat közkedvelt bou- vivant színészeinek, Takács Antalnak jutalomjátékánál került színpadra a Hercegisasszony, vígj. opera. Takács Antal régi ismerősünk és amióta ismerjük, csak jobban és jobban szeretjük. Szeretjük kedves, szimpatikus megjelenéséért, kellemes, csengő behúzó hang- jáért és igaz művészetéért. Nemesak az ismerősök és jóbarátok, hanem az egész város műpártoló közönsége készült Takács jutalomjátékára. Az egész operát Mizi Miska teljes zenekara kíséri.

Csütörtökön, folyó hó 28-án a bájos muzikájú Szép Saskia operette újdonságot hozza színpadra az igaz- gatóság.

Pénteken, folyó hó 29-én az idei szezon leg- nagyobb slager újdonsága, a „Csókbakter” látványos operette került bemutatásra mérsékelt felemelt hely- árakkal. Érdekessége az operettnek, hogy az első felvonás a tenger alatt játszik, ahonnan a víziölös- diek (Nefelejcs — Benes, Monatka — Szegedy és Vizimánó — Légrádi) feljönnek a földre és emberi életet próbálnak élni, amit látva, hogy nem megy, a III-ik felvonásban visszamennek a tenger vize alá. Az igazgatóság mindent elkövet a látványos operett színrehozásában.

Szombaton, folyó hó 30-án a társulat és a kö- zönség kedvencének L. Benes Tusinak jutalomjáté- kánál színpadra kerül a „Legszébb kaland.” Úgy tudjuk, hogy Benes Tusinak ez a legkedvesebb szerepe és hisszük, hogy közönségünk telt házzal honorálja ennek a minden ízében művésznőnek eddigi mű- káját. Sok feledhetetlen estét csinált nekünk, mi is azon lenzünk, hogy feledhetetlenné tegyük előtte Csikszeredat, különösen azért, mert jövőre is vissza- jön hozzánk.

HETI MŰSOR:

Vasárnap (július 24.) Fala rossza, éneke a nép- színpad.

Hétfőn (július 25.) Favorit, nagy táncos operette újdonság Gál Sándor jutalomjátékánál.

Kedden (július 26.) Szerelm vására, nagy ame- rikai detektiv dráma, újdonság 7 felv. T-kintettel a darab hosszadalmas voltára (7 felv.) az előadás pont nyolc órákor kezdődik.

Szerdán (július 27.) Hercegisasszony, vígj. opera, Takács Antal jutalomjátékánál. Mizi Miska teljes zenekara közreműködésével.

Csütörtökön (július 28.) Szép Saskia, operette újdonság.

Pénteken (július 29.) Csókbakter, nagy operette újdonság, mérsékelt felemelt helyárakkal.

Szombaton (július 30.) Legszébb kaland, vígjáték, újdonság, L. Benes Tusi jutalomjátékánál.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Orvost kórból. Dr. Hollós József tuberculosis specialista, a párisi akadémia laureatusa megkezdte rendelését Tusnádfürdőn.

— Ujabb repatriálás. A napokban utazott el végképpen Magyarországra Botár Béla vármegyei árvaszéki ülnök és családja. Botár Béla távozása nagy vesztesége a közigazgatásnak, mert kiváló munkabíráásával, erős szociális érzésével és ritka gyámügyi képzettségével legerősebb oszlopa volt Csikvármegyei árvaszékeknek. Nagy vesztesége az árvaháznak is, melynek lelkes előadója és megértő támogatója volt.

— Porciunkula. Augusztus elseje délutánjától másodika estéjéig tart a szent Ferenc rend eme bucsus napja, melyet a rend bölcösjétől porciunkula bucsunak neveznek. Ez a világ legnagyobb kirátsága. Aki ez idő alatt bármely Ferences templomot ahányszor csak meglátogat s ott a szokásos imákat őszentesége szándékára elimádkozza, mindannyiszor teljes bucsut nyer, feltéve ha szentségekhez járul le. Halottakra alkalmaszható. Ismét egy forrás, ismét egy kincsebánya nyílik számunkra, melyből örök értékeket szereshetünk, mitől lelkünk acélosodik, de a világ is boldogabb lehet. rr.

— Tusnádfürdőn a minden évben szu- kások Anna-bál folyó hó 30-án lesz megtartva a Háromhuzár nagytornében, amelyre ezutun hívja meg a fürdőigazgatóság a nagyérdemű közönséget, személyre szóló meghívók kibo- csájtva nem lesznek. Belépti-díj: személyen- ként 30 lel, családonként (személyig) 50 lel. Kezdeté este 9 órákor. Fürdőigazgatóság.

— **Beiratások.** A karczfalvi rom. kath. polgári fiú- és leányiskolában a beiratások folyó hó 29., 30. és 31-én lesznek. Beiratkozni lehet az I., II., III. és IV. osztályokba. A szükséges tudnivalókról az igazgatóság készséggel ad felvilágosítást.

— **Lelekiélet.** Julius 6—9-ig tartott lelki gyakorlaton 35 tanítónő vett részt, hogy megújuló lélekkel, fiatalos erővel álljon megint glódiába szeptemberben. Végén ismertető s egyben propaganda előadást tartott dr. Róty Imre a Szociális Missziótársulat lényegéről és eszelméről s felhívta a közönség figyelmét „A Nap” szociális havi folyóiratra, mely aktuális dolgokat hoz és életrevaló társadalmi eszméket penget. Befejezésül kedves kirándulás volt Csiksomlyóra. Mindnyájan azzal a gondolattal és vágygyal távoztak: bár minden évben megismétlődne. E helyen hálás köszönetet mondunk azoknak a kedves családoknak, kik szívesek voltak meleg szeretetben részvenni tanítónőinket akár ellátás, akár elszállásolás volt ez. Emléremés és hála illeti Csizsér Margit és Ilyés Jolánka urnókat is, akik az előkészítő munkájában kiváló önszertelenséggel vettek részt. Isten fizesse mindenkinek lelkes közreműködését. Csikszereida közönsége most megmutatta: milyen a szíve. Rendezőség.

— **Zsögödfürdőn** 1921. július hó 24-én, vasárnap délután 6 órától kezdődőleg Anna-báit tartanak. Személyjegy 10 leu, családjegy 15 leu, kezdete d. u. 6 órakor.

CSARNOK.

Udvarhelyszéki levél.

1921. július 10.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Most hogy elkértem egy kis időre Csik-országból, most hogy székelyesen mondván külföldre, idegenbe szakadtam, tudom igazán becélni a méltán értékelni az otthon. Mindenütt jó; de legjobb otthon. Visszavágyom hazra, nincs itt maradásom. Hiv viseza a rög, visszair a föld. Különösen érzi magát az ember idegenben, messze házatól-hazájától. Lehet, szebb máshol a határ, teltebb a kalás, melegebb a napugár, de mégis visszavágyom. Más búrekben másképp szól az ének, „itt élned és meghalnod kell!” A barna kenyér nekem izletesebb, a napsugár szívesebb, a madardal kellemesebb lthton, mert megazoktam, a rög szeretete megszentelte. S est nem veheti senki tőlem szon, hogy édesanyámat jobban szeretem, mint szomazódóm szülőjét. A hazai földnek is van szava, hangja, meleg szeretete estülötteibeg.

Kijöttem Udvarhelyszékre, hadd lássam, hogy élnek az emberek, milyen a világ sora. Bizony itt is nehéz a megélhetés, nagy a nyomor, sok a nélkülözés. Némileg vigasztaló, hogy a gabona- és törökbuza-termes szépnek ígérkezik. Már néhol kalandjában állnak az isten-áldotta kenyérmag-kévék. Szénatakarmányféle azonban nem kielégítő. Gyümölcsfélék közül meg alma lesz kevés, míg szilva elégnék mutatkozik. Hát az emberekről mit szóljak? Hangyaszorgalommal békésen dolgoznak, méhecske módjára gyűjtögetnek, hogy a téli hosszú napokra legyen harapnivaló. Kezdi belátni végre a földmívelő emberek, hogy az ő munkájuk nélkülözhetetlen, ők a népek élmezője, az ő kezük ringatják a jobb világ bölcsőjét, az ő térdeiken nevelődik fel az „intelligensebb” és „humanusabbárséssü” generáció, melynek szemében az ekezarva többet fog érni a kard markolatánál. Jártam Udvarhelyszék fővárosában is. Élénk s gyorstörtető város. Nagy közevetvámot szednek a kocsiaktól, érted egy leut. Most a kocsiutakat reparálják lázas igyekezettel. Vajjon Szeredában mikor gondolnak erre? Mert szegény egy nagy megye székhelyére, hogy olyan hepe-hupás utja legyen. Valljuk be nyiltan minden teketóriázás nélkül: Csikszereida esős idején valóságos sártenger, sárfészek. Ki vállalkozik ennek megcáfolására? Kérem, álljon elő!

Milyen Udvarhely szellemi élete? Csikos. Két lapja van: „Székelyudvarhely” és „Székelyközélet.” Az előbbi a divat szerinti öltözködést, teljes megalkuvást, faji levetkőzést sürgeti, míg az utóbbi a jó, régi közélet és becsület megvédése és építése érdekében lép

sorompóba és harcol férfias bátorsággal. Örvedetes tény, a „Székelyközélet” hangja sokak megértésével találkozik, addig a „Székelyudvarhely” danáját edes kevesen döngicélik.

Van fájdalmas jelenség is. A kávéházak asztalait a nap bármely órájában ezámosan körülülük, sőt többen, mint annakelőtte. S különös, még kis gimnázista korbanban túnt fel nekem, hogy Udvarhelyt majdnem minden második ház vendéglő vagy italkiméző. És mindegyiknek mostanság is jól, nagyon jól megy. Szeredában is elég korcsma van s átlag véve egész Csik ebben szépen elüljár. Az alkohol, a népek eme sötét átka, ez ült a székelysége is, hogy megrontsa azt a még, nem rég egészen tiszta fajt, melynek minden vércseppje drága gyöngyöt ér. Így fajul el egy nagyra hivatott s szépjövőjlű nép. Ez a tüzes víz behatol a sejtékbe, megbomlasztja a szöveteket s lassankint az egész szervezet tönkremegy: áll ez úgy az egyedekre, mint családokra, társadalmakra s népfajokra. Ha idejében nem tér észre népünk, ha a nemzetek sorsát intéző tényezőzők alkalmassint nem fujják meg a vészkürtöt, hogy felkeltsék deliriumos álmaikból, menthetetlenül elvész. Legszomorubb látvány, mikor egy faj önként rohan a pusztulás karjaiba, mikor „önfia vágja sebet.” Nem tudom, ezt a „sirt, hol nemzet sülyed el”, népek veszik-e körül s az ember millióinak szemében gyászkonny ül-e, vagy a kárörvendő mosoly játszadozik-e ajkukon? Mielőtt ez a nap elérkezne, mielőtt títne a nagy óra: Ébredj álmaidból Csaba nagy fia! Ne roantsd meg véredet, mert neked még élned kell, hisz Isten s ember virraszt pártodon!

Ezek a fájó reminiscenciák éledtek fel lelkemben s kináltoztak tollam alá, midőn hazám földjét sirva bolyongtam be. Szomorú dolgok vetődnek papírra, bar fényes napokról, d'cső napokról szólhatna énekeim! Egy fájó szív szomorú hangjai ezek, bár minden szívben visszhangra találának! Amiben az ősök hősök voltak, abban az utódoknak korcsokká válni rut gyalázat.

Meleg kézzorítással s udvarhelyszéki üdvözléssel szívélyesen köszönti az igen tisztelt Szerkesztő Urat

hiv tisztelője:

Kőrösi Lajos.

Eladó egy drb 4 HP., 10 Atmosphaera nyomásu, M. Á. V. gépgyárban készült

gőzlokomobil,

üzemképes állapotban. — Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

Szám ad. 28—1921.

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereida járásbírósnak 1921. évi G. 1270. számú végzése folytán özv. Helvig G. Jánosné csikszereida lakos végrehajtató részére végrehajtást szenvedő ellen 161 leu követelés s járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1270 leura becsült ingóságokra a csikszereida járásbírósnak 1921. évi G. 1270. számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Várdotálva községánál leendő megtartása határidőül **1921. július 29. napjának d. u. 4 órája** kitzetük, amikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig: nadrágok, kabátok, fehérnemű, utazó bunda stb. stb. a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldötnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereidában, 1921. évi július hó 20-ik napján.

MOLNÁR SÁNDOR,
bírósi végrehajtó.

A román államvasuti alkalmazottak brassói fegyvasztási szövetségese, amelynek városunkban is a pályaudvaron fióküzlete van, Brassóban 1921. évi június hó 20-án tartott közgyűlésén az alapszabályait olyképpen módosította, hogy tagjai sorába nemcsak vasuti alkalmazottakat, hanem minden önálló keresettel bíró férfit avagy nőt is felvess.

Egy üzletrész 50 (ötven) lei,
amely a belépéskor fizetendő.

A szövötkezet nemcsak az üzletrész után fizet 5%, osztalékot, hanem év végén a vásárolt 5szeg után is visszatérítést ad. — Beiratásokat elfogad a csikszereida fióküzlet (pályaudvar). — Amennyiben a tagok érdeke megkívánná, kiszolgáló helyiségeit a belvárosban helyezel el. 1—2

Sz. 7—1921. birt.

Faeladási hirdetemény.

A karczfalvai közbirtokosság eladja a Carta Karczfalva községánál 1921. évi július hó 26-án délelőtt fél 12 órakor kezdődő árverésen a Csikvármegye Madaras II. határ részben levő Susuj-Kecskebükk nevű erdejének mintegy — kat. hold területen az 1633—1920. sz. pref. határozattal kihalaszualásra engedélyezett szeldöntött és szűváros nyers és száraz lucfenyő faállományát.

A vágás terület a gyimesi országuttól 20 kilométer, a C. F. R. gyimesközéploki állomástól pedig 21 kilométer távolban van.

Az eladás tárgyát képező faállomány szembeccsítés szerint, mintegy 30.000 m³ szeldöntött, nyers és száraz, valamint esetleg a regiunea silvica által még kijelölendő (foltonkint) tovább fenn nem tartható nyers, esetleg már száraz, vagy szeldöntött lucfenyő haszonfát tartalmaz.

Kikiáltási ár 1 m³ száraz állófanál Leu 28.—, bánakpénz a kikiáltási árnak 10% -a. A nyers 10%, al drágább, a szeldöntött 15%, al olcsóbban fug elszámoltatni az élő száraz fánaknál elért áránál. Kihalaszualási időtartama 4 év.

Az árverési és szerződési feltetelek az erdőbirtokos alulírott képviselőjénei, továbbá a csikszereida ocolul silvica Frumoasa rom. kir. járási erdőgondnokságnál rendelkezésre állanak.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltetelektől elternek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vetetnek. Utóajánlatok el nem fogadtatnak.

A fatömeg esetleg becsáron alul is eladatik.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyujtandók be. A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiírando s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési felteteleket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Carta—Karczfalva, 1921. évi április hó 11.

Bálint István, Potovszky Ferenc,
birt. elnök. birt. jegyző.

Szám: 115—1921. birt.

Faeladási hirdetemény.

Csikmadaras közbirtokossága eladja a községánál 1921. évi július hó 27-én d. e. 9 órakor kezdődő árverésen a Csikvármegye Csikmadaras II. rész határban fekvő Jávardi Naskalat erdejében kihalaszualásra engedélyezett lucfenyő faállományát.

Az eladás tárgyát képező faállomány szembeccsítés szerint mintegy 10.000 m³ lucfenyő haszonfa.

A részletes árverési és szerződési feltetelek az erdőbirtokos alulírott képviselőjénei, továbbá a csikszereida Ocol Silvica Frumoasa rom. kir. járási erdőgondnokságnál rendelkezésre állanak.

E 3 ik árverésen a kikiáltási áron alul ajánlatok is figyelembe vetetnek.

Csikmadaras, 1921. évi július hó 7-én.

Mihály Elek, Ifj. Antal Albert,
kb. jegyző. 2—2 kb. elnök.

236—1921. sz.

Faeladási hirdetemény.

Csikszentmiklós egyházmegye eladja Csikszentmiklóson 1921. évi augusztus hó 9-én délelőtt 10 órakor a Csiki Lapok folyó évi május hó 8-iki számában hirdetett Kisaranyos nevű erdejében mintegy 20000 m³ és Páltin—Gerendus nevű erdejében mintegy 7000 m³ fenyőfa állományát.

Csikszentmiklós, 1921. július hó 18-án.

Az elnökseg.

171-1921. számhoz.

Feladási hirdetés.

A csikszentléleki közbirtokosság Csikszentlélek községében 1921. augusztus hó 8-án délután 10 órakor kezdődő árverésen eladja I. a Csikvármegye Csomortán II. rész község határában, a Sulcza völgyre hajló „Borda” nevű erdőben a 47-1916. kgb. alb. határozattal kihasználásra engedélyezett veszendő faállományát, mely törzsenkénti bemérés szerint 1009 drb fenyőszálfából áll mintegy 2772 m³ netto fenyőhaszonfátömmel; II. a Csikvármegye Gyergyótölgyes II. hr.-ben Csobányos völgyre hajló „Nyikulaj” erdő részben ugyancsak a 47-1916. kgb. alb. határozattal kihasználásra engedélyezett 1653 drb fenyőszálfát mintegy 1521 m³ netto fátömmel.

III. Csiksomortán II. h.-részben a Péterhavas patakára hajló (Sulcza) Medvéstelek erdő részben a 6-1920. kgb. határozattal kihasználásra engedélyezett mintegy 5412 drb fenyőszálfát mintegy 5478 m³ netto fátömmel.

Ajánlatok mind a három erdő részre együttesen vagy külön-külön is tehetők.

Kikiáltási árak: I. Borda erdő részénél 59.982 leu, bánatpénz 6000 leu. II. Nyikulaj erdő részénél 20.164 leu, bánatpénz 2000 leu. III. Medvéstelek erdő részénél 107.737 leu, bánatpénz 11.000 leu.

Kihasználás időtartama a Borda és Nyikulaj erdő részben a szerződés hatósági jóváhagyásától számított 1 év, a Medvéstelek erdő részénél pedig 2 év.

Arverési és szerződési feltételek és a becselési munkálatok alulírottak és a csikszentléleki járási erdő gondnoksnál betekintheők.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek. Utóajánlatok el nem fogadhatók.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt alulírottak benyújtandók. A megajánlott összegek számokkal és betűkkel kiírandók és az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Csikszentlélek, 1921. évi május hó 10-én.
Veress Sándor s. k.,
bíró elnök.

Hirdetés.

A csikszentléleki állami rendőrség helységel, valamint az ott alkalmazottak részére az 1921-1922. évi fűtési évről szállítandó mintegy 30 öl, vagyis 120 köbméter, száraz bükk tűzifára nyilvános árlejtés hirdetik és felhívják mindazon fatereskedők, faszállítók és közbirtokosságok, kik kemény bükk tűzifával rendelkeznek, hogy erre vonatkozó írásbeli zárt ajánlatukat legkésőbb folyó évi augusztus hó 10-én déli 12 óráig ezen hatósághoz nyújtsák be. Később beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Egyéb feltételek az állami rendőrségnél bármikor megtudhatók.

Mercuria-Ciuc, 1921. július 17.

Taban, rendőrfőnök.

Szám: 146-1920.

Feladási hirdetés.

A csikmindszenti közbirtokosság eladja Csikmindszent községében 1921. augusztus hó 8-án délután 3 órakor kezdődő árverésen a Csikvármegye Csomortán II. rész községe határában levő Örtelék és Füstös borda nevű erdő részben a 47-1916. kgb. alb. határozattal kihasználásra engedélyezett veszendő faállományát.

A vágás területe a csobányosvölgyi uttól 1-2 kilométer, a C. F. R. csikszentimóni állomásától pedig 24-28 kilométer távolban van.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti bemérés szerint az „Örtelék” erdő részben 3568 drb fenyőszálfát mintegy 2088 m³; a „Füstös borda” erdő részben 893 drb mintegy 567 m³ netto fenyőhaszonfát tartalmaz. Ajánlatok a két erdő részre külön-külön is tehetők.

Kikiáltási ár 61.586 leu, bánatpénz a kikiáltási árak 10%-a 6500 leu. Kihasználás időtartama 1 év. Örteléken eladó még mintegy 1000 m³ szelvénytény m³-kint 12 leu 50 bani kikiáltási ár és utólagos bemérés mellett.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alulírott képviselőjénél, továbbá a csikszentléleki járási erdő gondnoksnál rendelkezésre állanak. Az erdő gondnoksnál megtekinthető a részletes becselési munkálat is.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadhatók.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújthatók be. A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiírandó és az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Csikmindszent, 1921. évi június hó 6-án.
Málnási Gyula s. k.,
közbirt. elnök.

VERESS SÁNDOR Dr.

FOGORVOS

Rend.: naponta d. e. 9-12 és d. u. 2-6 óráig
Csikszentlélek, Mikó-utca 34. szám.

Jön a nyár!

Fehér bőr- és vászoncipőkhöz és kestyűkhöz csak „Pátyolat” illatos fehérítőt használjon!
10- Békemindőség! Nem árt semmilyen anyagnak! Vigyázzunk a névre!

KOVÁCS Á. ÉS Gy.
Drogériája Csikszentlélek

Legjobb beszerzési forrás!

Gyógyszerek, kötszerek, gummik, áruk, vegyszerek, likőresszenciák, illatszerek, fésűáruk, fényképezési és toalettcikkek.

Nagy műszaki és mezőgazdasági cikkek lerakata.
Fűrészgépek! Hengermalmok!
Mezőgazdák!
Schieb gépgyár r. t. ajánl:
Gatter lapok, csiszoló korongok, géphenger, dynamó és nyers olajat, hajtó, kötő és varrószíjat, tömítő anyagokat, reszelőket és mindegyikre üzemcikkeket. Malmai felszereléseket, hengereket, széljélmotort, szikszitát, koptatót stb. Továbbá mindenféle mezőgazdasági felszereléseket u. m.: cséplőgépet, közli trórt, rostát, ekét, kaszát, darálókat, boronákat és szecskevágókat stb. stb. Új és használt gőzgépek, benzín, nyers olaj és szivós motorok.
Főlerakata:
Csikvármegye és környéke részére:
Finkelstein Marcel
Gyergyószentmiklós
Főter 15. sz. a. (Szilágyi-kávéház mellett.)

Aicsiki Múmalom és Villamosmű r.-t.
HENGER-MÚMALMA
Csikszentmártonon
legmodernebb felszereléssel a t. közönség rendelkezésére áll. Gyárt: kiváló minőségű finom szitált lisztet, darát, zsemlekását, korpát, takarmányfertőt.
Vamórtetők gabonáját azonnal feldolgozza és kiadja.

GAZDÁK,
Malom- és Géptulajdonosok figyelmébe!
Állandóan raktáron:
Standard Manilla Ekék: R6A, D6MN, D7MN, D8MN, D10MN.
Yatógépek: 11, 13 és 15 soros „Lasonci Drill”, 12, 14 és 16 soros „Record Drill” legújabb szerkezet, 2 és 3 tagu boronák burgonyakiemelőtestek egyetemes ekére szerelhető, burgonyakiemelőgépek, tengeridaralók, szecskevágók.
Műszaki cikkek: olaj, tawotte, dobsinek, géphajtósíjakk, gyanta, kátrány fedéllemez, kaszák, kaszafonókövek, kaszaverőkészülék, zsákok, ponyva, tömlők, hevederek, kékkő auszigi 98%, gazdasági szekerek, motoros fűrészek, motoros cséplőkészletek M.A.V. gyártmány.
BARTHA ÁRPÁD
Székely Gazdák Szövetkezete Fiókja Utóda
Sepsiszentgyörgy
Telefon: 25. Sürgönyolm: BARTHA.
Mindennagyobb gécponton bizományost keresek

Fogak, fogsorok,
szálpadlás-nélküllek, sín-fogsorok, aranykoronák, aranyhidak, ugyezintén régi arany és kautschuk munkák átoldozását készíti.
Waczel Ferenc fogtechnikus, Csikszentlélek
(dr. Pál Gábor ügyvéd házában).

Keleti L. szőlőbirtokos, borkereskedő cég, Szászsebes (Szeben várm.), ajánlja negyedszázad óta közkedveltségnek örvendő zamatos
HEGYI BORAIT.
Egyik cégtársának Keleti Lajosnak sok évi argentiniai tartózkodásáról való visszatérése alkalmával újra felveszi hazeti tevékenységét. — Waggontételeket a vevő állomásaig kísértet a cég.
Borraktár Gyimesbükfőn Fejér Antalnál.

Csikszentlélekben, a Bucaresti (HUTHER) kávéház- és étteremben a mai naptól kezdve
Frissen csapolt világos poharas és palackozott barna sör
valamint villásreggeli
a legjutányosabb árban, továbbá jó zamatú küküllőmenti
88 FAJ-BOR 88
literenkint 20 Leu árban házhoz vive is a közönség rendelkezésére áll.
Elfogad teljes ellátásra abonánsokat.
A m. t. közönség pártfogását kéri, tisztelettel Vass Géza vendéglős.